

Тема. Міжнародні розрахунки при здійсненні ЗЕД

Мета вивчення теми: ознайомитись з основними способами та формами розрахунків ЗЕД; розглянути акредитивні розрахункові операції; пояснити механізм здійснення платежів чеками; розглянути інкасову форму платежу; з'ясувати особливості вексельної форми платежу.

План.

1. Суть, способи та форми розрахунків у ЗЕД.
2. Акредитивні розрахункові операції.
3. Інкасова форма платежу.
4. Механізм здійснення платежів чеками.
5. Вексельна форма платежу.

Основні терміни і поняття

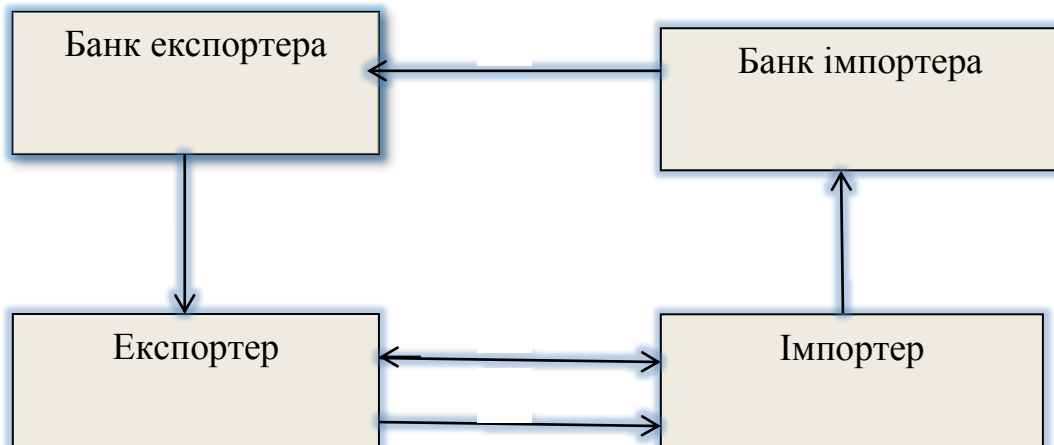
Міжнародні розрахунки, готівковий платіж, авансовий платіж, платіж у кредит, комбінований, акредитив, інкасо, чисте інкасо, документарне інкасо, чек, вексель, трасант (векселедавець), трасат, ремітент.

Практичні завдання

Завдання 1. Завершіть структурно-логічну схему «Документи для здійснення міжнародних розрахунків».

Завдання 2. Міркуємо та аналізуємо.
Визначте етапи механізму розрахунків банківським переказом.

1. Укладання між експортером та імпортером зовнішньоторговельного контракту.
2. Направлення експортером товару та товаророзпорядчих документів на адресу імпортера.
3. Заява імпортера своєму банку на переказ коштів експортеру за закуплені товари.
4. Переказ коштів імпортера із банку імпортера в банк експортера.
5. Зарахування виручки експортеру за поставлені товари.

Завдання 3. Визначте зміст кожної фази процедури здійснення акредитивної операції та документарного інкасо.

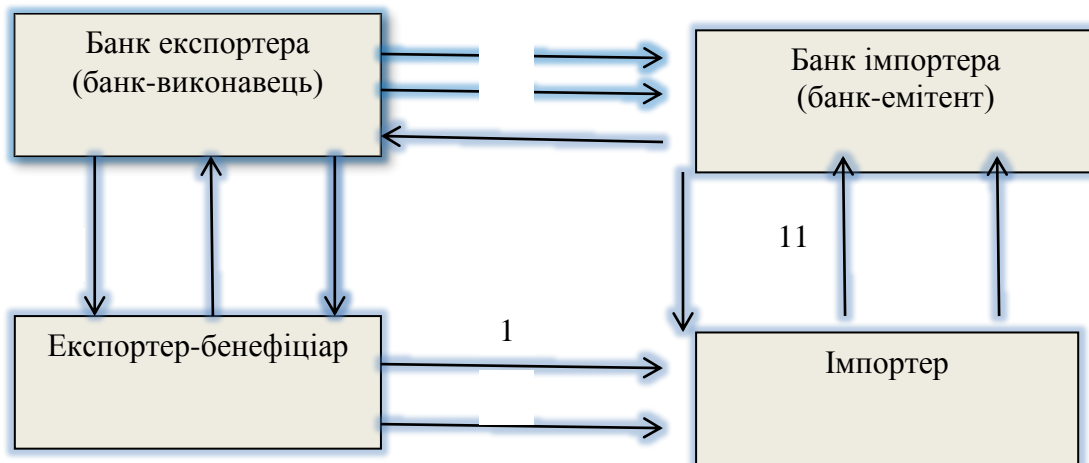
Процедура здійснення акредитивної операції

Фази здійснення операції	Зміст операції
1 фаза. <u>Угода про відкриття акредитива</u>	
2 фаза. <u>Доручення на відкриття акредитива</u>	
3 фаза. <u>Використання акредитива</u>	

Процедура здійснення документарного інкасо

Фази здійснення операції	Зміст операції
Фаза 1. <u>Домовленість про умови інкасо.</u>	
Фаза 2. <u>Видача інкасового доручення та надання документів.</u>	
Фаза 3. <u>Подання документів платнику.</u>	

Завдання 4. Поясніть механізм проведення акредитивної форми розрахунків, використовуючи схему.

1. Експортер відсилає імпортеру повідомлення про готовність товару до відвантаження та просить виставити на його користь акредитив.

2. Імпортер дає вказівку своєму банку відкрити акредитив на користь бенефіціара у себе чи в закордонному банку.

3. Банк імпортера повідомляє банк експортера про відкриття акредитиву та відправляє акредитивний лист, в якому вказуються умови акредитиву.

4. Банк експортера повідомляє бенефіціару про відкриття на його користь акредитиву та про умови акредитиву.

5. Експортер відвантажує на адресу покупця товари відповідно до умов договору.

6. Продавець передає банку-виконавцю товаросупровідні документи.

7. Банк-виконавець перевіряє відповідність товаророзпорядчих документів умовам акредитиву і відсилає їх банку-емітенту.

8. Банк імпортера також перевіряє документи і потім перераховує відповідну суму коштів на кореспондентський рахунок банку-виконавцю.

9. Банк-виконавець зараховує валюту на рахунок бенефіціара.

10. Банк імпортера відправляє товаророзпорядчі документи разом з акредитивним листом імпортеру.

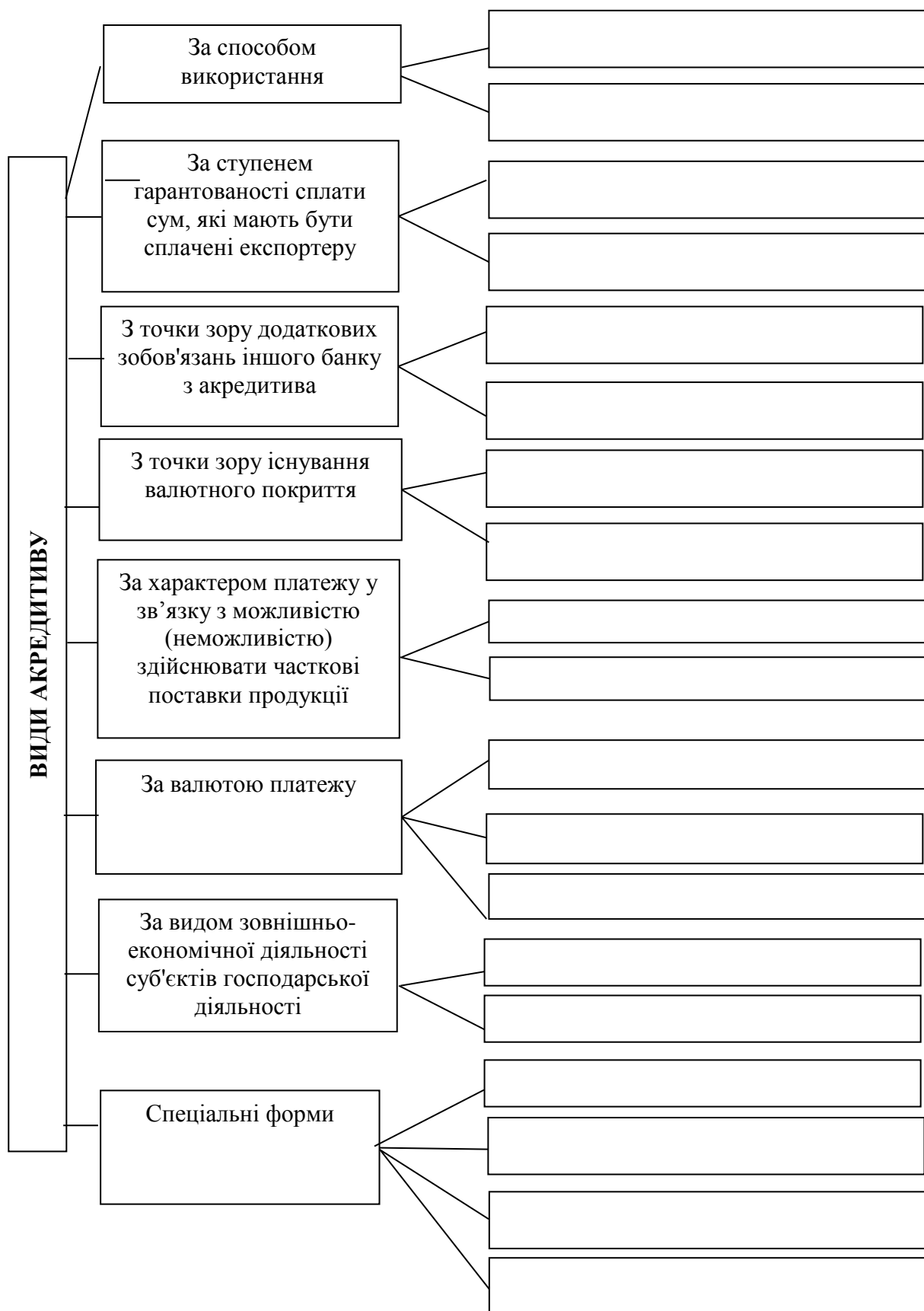
11. Імпортер, отримавши документи, перевіряє їх відповідність умовам акредитиву та приймає для акцепту. У випадку відсутності будь-яких зауважень банк списує гроші з рахунка імпортера та відсилає останньому виписку.

Завдання 5. Міркуємо та аналізуємо.

На сьогоднішній день на стан міжнародних розрахунків впливає цілий комплекс чинників, які наведено на рисунку. Наведіть приклади їх впливу.

Завдання 6. Завершіть структурно-логічну схему «Класифікація акредитивів за певними критеріями».

Завдання 7. Зіставте різні форми платежу і визначте, які з них найбільше відповідають інтересам експортера та імпортера.

№ п/п	Форми платежу	Інтереси	Функції банків
1	Аванс (передплата)		•
2	Документарний акредитив		•
3	Документарне інкасо. Документи проти платежу (D/P)		•
4	Документарне інкасо. Документи проти акцепту (D/A)		•
5	Платіж по відкритому рахунку (після отримання товару)		•

Завдання 8. На основі запропонованих Інтернет–публікацій проаналізуйте сучасний стан системи міжнародних розрахунків в Україні, визначте проблеми та перспективи вдосконалення основних форм здійснення міжнародних розрахунків в Україні.

1. Рогач О. І. Вдосконалення системи міжнародних банківських розрахунків [Електронний ресурс] / О.І. Рогач. — Режим доступу: http://pidruchniki.ws/finansi/vdoskonalennya_sistemi_mizhnarodnih_bankivskih_roz_rahunkiv

2. Гудзенко Н.М. Використання сучасних платіжних інструментів при здійсненні розрахунків за зовнішньоекономічними операціями [Електронний ресурс] / Н.М. Гудзенко, А.О Славущька. — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_DN_2011/Economics/7_82125.doc.htm

3. Національний банк розглядає можливості вдосконалення роботи ринку міжнародних платіжних систем в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=16666864

4. Коваль Н. О. Особливості функціонування платіжних систем України на сучасному етапі їх розвитку [Електронний ресурс] / Н. О. Коваль, М. В. Борщ. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1441>.

5. Стрілець О.М. Найбільш поширені форми міжнародних розрахунків в Україні [Електронний ресурс] / М Стрілець. — Режим доступу: <file:///localhost/E:/Основа%20ЗЭД/дз/НАЙБІЛЬШ%20ПОШИРЕНІ%20ФОРМИ%20>